

Inhoud:

Het doek valt voor het RGM te Leiden.....	45	Brachiopoden.....	54 / B 29
Het vervalsen van mineralen.....	46	De GEA-Pionier: III. Geologie.....	63
De systematiek van mineralen: VII. Fosfaten, arsenaten, vanadaten.....	50	De Trol en zijn kunst van het snijden van harde broodjes.....	66
Een Ichthyosaurus in het Museon.....	53	Vragen staat vrij.....	67
Zand.....	54	Voor een hobby met reliëf: tijdschriften lezen!.....	69
		Boekbesprekingen.....	70
		Een opgedroogde Middellandse Zee?.....	72

Het doek valt voor het RGM te Leiden

Op 28 april 1991 was het zover: met de sluiting van de expositie "Ontsloten steen" gingen ook de deuren van de permanente geologische tentoonstelling van het RGM dicht.

Het Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie te Leiden (RGM), tegenwoordig onderdeel van het Nationaal Natuurhistorisch Museum (NNM), moet de deuren voor bezoekers sluiten wegens personeelsgebrek - dat is: gebrek aan middelen om voldoende personeel in dienst te hebben voor een verantwoord museum-beheer.

Intussen wordt gewerkt aan een nieuwe geologie-presentatie in een toekomstig onderkomen van het NNM, waarin ook de zoölogie een belangrijke plaats zal innemen. De opening van dit nieuwe museum, in "het Pesthuis" te Leiden, zal naar verwachting wel 4 tot 7 jaar op zich laten wachten. Inmiddels zullen, naar het zich laat aanzien, hooguit incidenteel kleine geologische exposities kunnen worden gerealiseerd. Scholen blijven nu voor lange tijd van mogelijkheden tot een bezoek verstoken. Ook het overige publiek is tot afwachten gedoemd.

De belangstelling voor geologie en mineralogie, die door de museumstaf in de loop van ettelijke jaren met zorg en kennis werd aangewakkerd, gaat nu lange tijd een belangrijke voedingsbodem missen. Door gebrek aan continuïteit van museale ondersteuning worden de mogelijkheden om geologie en mineralogie als leek te praktiseren ernstig verminderd.

Ook onze nationale trots wordt ernstig geschaad. Vergeleken met Brussel en zeker met Londen, waren wij in Nederland met het RGM als voorlichtingscentrum toch al bedenkelijk pover bedeed. Nu zelfs "bedenkelijk pover" niet meer kan moet Nederland zich afvragen wie voor dit "beleid" verantwoordelijk is. Natuurlijk wordt deze treurnis weer in de schoenen van een Deetman of een Kok geschoven, maar zo simpel ligt het niet. Kijken we naar een particulier initiatief, zoals het Biochron in Emmen, of naar een gemeentelijk initiatief, zoals Museon/Omniversum in den Haag, dan blijkt dat als de goede mensen op de goede plaats zitten er fantastische zaken gerealiseerd kunnen worden. In de departementale sfeer en in de top van het NNM dienen de betrokken ambtenaren zich te realiseren dat zij op de plaats zitten (of gezeten hebben) van mensen die wél een goed beleid (hadden) kunnen voeren.

Het is de Nederlandse belastingbetaler niet kwalijk te nemen dat hij meedenkt over wat er met zijn belastinggeld gebeurt. Een museumleiding moet zich daarom wel bedenken, dat in de jaren '90 de belastingbetaler door de ruiten van de ivoren toren binnen-

kijkt en zich afvraagt: Wat doen die 122 museummedewerkers? Werken die geïsoleerd en wereldvreemd aan publikaties die door bijna niemand gelezen worden, of spannen die zich briljant in om "de vonk" voor kennis en liefde voor dode en levende natuur over te brengen? Waar ik zeker van ben is, dat bijna iedere Nederlander verwacht dat toch zeker zo'n 100 van die 122 stafleden zich briljant met "de vonk" bezig houden. Met de enorme respons op de Dinosauriër-tentoonstelling is bewezen, dat er best een grote belangstelling voor het geologische verleden bestaat. Wij Nederlanders nemen het sluiten van de geologie-tentoonstelling dan ook niet in dank af. Sterker: wij nemen het de verantwoordelijken voor deze beslissing zeer kwalijk. Wordt er over geologisch relevante zaken wel met geologische deskundigheid beslist? Een onbekend-maakt-onbeminde-tendens jegens de geologie is duidelijk voelbaar. Alsof het onvoldoende kijkdichtheid voor een TV-quiz gold worden de deuren van een gerenommeerd museum dichtgegooid. Het opgaan van het RGM in het NNM heeft een Nationaal Natuurhistorische Misère tot resultaat!

Grote waardering willen wij hier uitspreken voor het handjevol mensen dat met steeds ontoereikender middelen toch geprobeerd heeft "de vonk" over te brengen. Mensen waarmee Stichting GEA altijd goede contacten heeft gehad. Niet voor niets hebben wij jaren geleden het RGM verzocht om adviseur van Stichting GEA te worden. Artikelen in Gea, materiaal voor de voorplaten, samenwerking met Kring Rijnland e.d. bewijzen, dat dit adviseurschap geen dode letter was maar een wederzijdse inspiratiebron is geworden. Misschien is de tijd nu rijp dat Stichting GEA adviseur voor het "uitdragen van de Geologie" in het NNM wordt. Want zo als het nu gaat lijkt het nergens op. Niemand zal zich tekort gedaan voelen als ik hier speciaal het hoofd van de Educatieve Dienst, Mw. Drs. E. van der Wilk, noem. Haar taak binnen het RGM heeft zij met grote bezieling tot een levenstaak gemaakt. Grote waardering van de bezoekers viel haar daarvoor ten deel. Niemand vermoedde achter haar vrolijkheid en innemendheid, dat zij achter de muren jarenlang een strijd streed om te voorkomen dat de educatieve taak van het museum werd weggedrukt.

Met het ontijdig sluiten van de deuren van "het geologiemuseum aan de Hooglandsekerkgracht" hebben wij allen een onpeilbaar verlies geleden.

30 april 1991

P. Stemvers,
voorzitter